

EDİTÖR'DEN

Kapitalizmin yetmişli yılların başında emperyalist ülkelerde başlayıp, bağımlı kapitalist ülkelere yayılan yapısal krizini aşmak için sınıflar arasında 25-30 yıldır devam eden toplumsal mutabakat suyun başındakiler tarafından tek taraflı olarak bozuldu. Kapitalistler bununla beraber, krizlerini aşabilmek için hem sömürü oranını en üst düzeye çıkartacak hem de bağımlı kapitalist ülkelere emperyalist ülkelere kaynak aktarmayı daha da artıracak pek çok düzenleme başlattılar. Toplumsal yaşantının bütün alanlarında "yeni" kavram ve tanımlamalar ile "değer"ler oluşturulup, yaygınlaştırılarak sürecin ideolojik alt yapısı kurulurken, yanı sıra pek çok yapısal düzenleme ve yeniden inşa girişimlerine de tanık olduk. Neoliberal ekonomik politikalar olarak adlandırılan bu operasyon kapsamında sağlık sistemleri de bütün kapitalist ülkelere düzenlemeye tabi tutuldu.

Bindokuzyüzseksenbeş yılında, Dünya Bankası (DB)'nin yürütücülüğünde gerek emperyalist, gerekse bağımlı kapitalist ülkelere, sağlık hizmetleri finansman modeli ister genel bütçe, ister kamu sigortası, isterse özel sigorta olsun bütün ülkelere; özü itibarıyla gruplararası ve grup içi heterojenliği olmayan "Sağlık Reformu" pandemisi başlatıldı. Pandeminin ulaştığı ülkelere Bulgaristan, Polonya, Çek Cumhuriyeti gibi kapitalistleşmekte olan ülkelere birkaç yıl içinde, diğer ülkelere de ortalama yaklaşık beş yıl gibi bir süre içerisinde hedefe ulaşıldı. Türkiye hariç.

Türkiye'de başlangıç tarihini Mart 1986 olarak tanımlayabileceğimiz sağlık reformu-sağlıkta dönüşüm, aradan 25 yıl geçmiş olmasına karşın henüz bitirilebilmiş değil. DB'nin doğrudan tanımladığı ve yayınlarında da yer verdiği gibi diğer ülkelere farklı olarak hekim örgütümüz, TTB, sağlık reformu pandemisine karşı etkili muhalefet ediyor, müttefikleriyle dayanışma içerisinde muhalefeti toplumsallaştırıyor. DB ve Hükümet'in ortak hedeflerine ulaşabilmeleri için bu muhalefetin kırılması gerekiyor. Bunun için de TTB'nin etkisizleştirilmesi ve yalnızlaştırılması şart. Ama nasıl? Karalamalarla, suçlamalarla, "denetlemelerle" yapmaya çalıştılar ama bir türlü olmadı, başaramadılar. Şimdi de başka bir yolu deniyorlar. TTB'nin sorumluluk alanını hekimlerle ve hekimlik mesleği ile daraltarak.

Sağlık alanının yasalarla yeniden düzenlemesine yönelik faaliyetler 1987 yılında, 3359 sayılı Yasa ile başlatıldı. Sonrasında düzenlemelerin bazıları 5510 sayılı Yasa gibi doğrudan, çok çok daha fazlası da, AKP döneminde olağanlaşan, Torba Yasa'ların içerisine eklenmiş maddeler biçiminde, takip etmesi neredeyse olanaksız biçimde uygulamaya kondu. AKP Hükümeti, 2011 yaz aylarında TBMM'nin tatilde olmasını gerekçe göstererek, TBMM'nin halk adına kullandığı yasama yetkisini Bakanlar Kurulu'na (Başbakan'a) devretti. Bununla birlikte, tatil bittikten sonra da söz konusu yetkiyi kullanmayı sürdürdü. Öyle ki, yetkinin biteceği gece yarısından hemen önce, birkaç kanun hükmünde kararname ile birlikte, sağlık alanının kurucu yasası niteliğindeki 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'yi de Resmi Gazete'nin 2 Kasım 2011 tarihli mükerrer sayısında yayımlanarak yasalattılar. AKP çoğunluğuna karşın, yüzde 10'luk barajlı seçim yasası ile TBMM'nin halkın "temsiliyeti ve ileri demokrasi" adına oluşumunu sağlarken, ara yönetimler döneminde olduğu gibi, seçtiği vekillerinin bile haberdar olmadığı yasalarla ülkeyi yeniden düzenlemeye devam ediyor; "demokratik" ve "bağımsız" bir ülkenin, "yetmez ama evet"çileriyle kendisine ve uygulamalarına meşruiyet arayarak. Ancak yetmiyor...

663 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile sağlık alanı bütünüyle yeniden kurulmak istenirken, 58. Maddenin, (14.) fıkrasının, (ğ) bendinde ifade edilen "23/1/1953 tarihli ve 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanunu'nun 1 inci maddesinde geçen "tabipliğin kamu ve kişi yararına uygulanıp geliştirilmesini sağlamak" ibaresi, yürürlükten kaldırılmıştır." hükmüyle TTB'nin toplumsal sorumluluğu ortadan kaldırılarak,

DB'nin tanımladığı, AKP Hükümeti ve Sağlık Bakanı tarafından da uyulan- kabul edilen "muhalafet" odağı yok edilmek isteniyor. Yalnızca kendi için var olan, hekim ve hekimlik ile yalnızca hekimlerin çıkarları için ilgilenen ve toplumun diğer üyeleriyle arasında "çıkar çatışması tanımlayıp, bunu üyelerinin çıkarları için çözümlenmeyi temel görev sayan" hekim loncası yaratılmak isteniyor. Gözleri o kadar kararmış ki, yüzyıllar içerisinde insanlığa mal olmuş, yasalaşmış evrensel değerleri görmezden geliyorlar, yok saymak istiyorlar. Unutmamalıdır ki, hekimliği kamu ve kişi yararına uygulayan ve ülkemizdeki hekimlerin neredeyse tamamını oluşturan hekimlerde, hekimliğin kamu ve kişi yararına uygulanıp geliştirilmesi sağlayan örgütleri TTB'de nice hükümetler, nice bakanlar gördü, görmeye devam edecek. Sözün kısası bizler hem kararlıyız hem hancıyız...

Yukarıda sözünü ettiğimiz sağlıkla ilgili gelişmelere paralel olarak günlük yaşantımızı ve geleceğimizi doğrudan etkileyecek başka gelişmeleri de göz ardı etmemiz gerekiyor:

İlki TBMM'de görüşülmekte olan 2012 yılı Bütçe Kanunu görüşmeleri çerçevesinde ilgili Bakanlar tarafından yapılan sunumlar aracılığı ile ulaştığımız bilgiler. Kısaca özetleyecek olursak, bir yandan 2001 yılındakinin tersine emperyalist ülkelerde (ABD, İtalya vb.) başlayan ve bağımlı kapitalist ülkelere doğru yayılmakta olan kapitalizmin yapısal krizinin Türkiye'yi teğet geçmeyeceğinin (işsizlik, iflaslar vb.) Hükümet tarafından kabul edilmiş olması. Ve bu kapsamda ekonomik düzenlemeler ve sosyal kısıtlamalar ile patronların bir bölümünü "sağlama alma çabası"na ilişkin düzenlemeler. İkinoniki yılı bütçesi diğer bir ifadeyle emekçilere-sınıfa karşı savaş ilanındır.

Bütçe kanununun diğer içeriğini de, 'ne pahasına olursa olsun BARIŞ' yerine, yurt içinde olanın devamı ile yurt dışında savaş için hazırlık olarak tanımlayabiliriz. Konunun önemi nedeniyle Genelkurmay Başkanlığı'nın web sayfasından olduğu gibi aktarmakta yarar var. "1.Yüksek Askerî Şûra Olağan Toplantısı, 15 Aralık 2011 tarihinde, Başbakan Recep Tayyip ERDOĞAN başkanlığında, Genelkurmay Başkanlığı Karargâhında yapılmıştır. 2. Toplantıda; a. İç güvenlik harekâtı ve hudut güvenliğine yönelik Türk Silahlı Kuvvetlerinin icra ettiği faaliyetler görüşülmüş, b. Türk Silahlı Kuvvetlerinin harbe hazırlık durumu incelenerek, bu kapsamda ortaya çıkan ihtiyaçlar ile bu ihtiyaçları karşılamak için alınan tedbirler değerlendirilmiştir. Kamuoyuna saygı ile duyurulur." Söz konusu açıklama, bu topraklarda yıllardır akmakta olan kanın durdurulması için çaba harcamak yerine akmaya devam edeceğinin en üst düzey kaynaklardan haberi olarak kabul edilebilir. Üstüne üstlük Irak'ta 20 Mart 2003 tarihinde başlatılan ABD işgalinin 15 Aralık 2011 tarihinde bayrak töreniyle sembolik olarak sonlandırılmasının ardından çekilecek ABD ordusunun yerini doldurmak görevinin TSK'ye ve paralı milislere devredileceği ile ilgili haberlere her türlü sansüre rağmen ulaşıyoruz. Yine eş zamanlı olarak, Suriye'de ABD ve AB'ye vekâleten bir savaş yürütmemiz ile ilgili telkin ve baskıların arttığını, kimilerinin de bu duruma gönüllü olduğunu da gelişmeleri yakından takip edenler görebiliyorlar. "Yurtta savaş, cihanda savaş" naralarına karşı "NE PAHASINA OLURSA OLSUN BARIŞ" ÇIĞLIĞIMIZLA işlevsizleştirebiliriz. Takvim hızla ilerliyor. Toplumun sağlığı için, eğitimi için, işsizliklerin önlenmesi için vb. toplumsal yaşantımızdaki her türlü gereksinimimizin insanca karşılanması ve insanca yaşayabilmemiz için önce BARIŞa gereksinimimiz var. Yarın her şey için çok geç olabilir.

Bu sayımızda Cavit Işık Yavuz ve Alparslan Türkkkan arkadaşlarımızca hazırlanan Kamu Özel Ortaklığı dosyamızın ilk bölüm yazılarını sizlerle paylaşıyoruz. Söz konusu uygulamanın bütün boyutlarıyla ele alınmaya çalışıldığı dosyamızın diğer yazılarını gelecek sayımızda sizlere ulaştırabileceğiz.

Bir önceki sayımızda sizlere duyurduğumuz başvurumuz sonuçlandı. Toplum ve Hekim Dergisi, sizlerin de değerli katkılarıyla 2011 yılı itibarıyla ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı'na kabul edildi.

Sevgi ve dostlukla...